

ende ved den Lovgivning, vi have, eller om man skal stride fremad til ny Lovgivningsvirksomhed, anser jeg for ørkesløst, eftersom jeg tror at kunne sige, at det fra alle Sider er en almindelig fremherskende Mening, at Lovgivningsvirksomheden paa dette Omraade bør fortsættes. Hvad Folkethinget angaar, have vi jo talende Vidnesbyrd for, at den fremherskende Anskuelse der er den, at man skal gaa videre i Lovgivningsvirksomheden. Med Hensyn til Landstingets Mening kunde det maasse ved første Dialekt synes at være noget mere tvivlsomt; men jeg vil dog i den Henseende minde om, at det Udvalg, der ifjor var nedsat her i Thinget for at overveie et fra Folkethinget hertil oversendt Forslag til Lov om Fæstegodssets Overgang til Selveiendom, i sin Betænkning iudtryffeligt forvarede sig mod den Anskuelse, at Lovgivningsmagten for Fremtiden skulde lægge Hænderne i Skjødets. Dertil imod mente man, at der var god Føie til at gaa frem ad den Vej, som hidtil havde været betraadt, og betraadt med Held, for at fremme Fæstegodssets Overgang til Selveiendom, og den Beslutning, som Thinget gjorde til sin, taler yderligere i den samme Retning. Hvad endelig Regjeringens Stilling angaar, da tør jeg vistnok sige, at den nuværende ærede Indenrigsminister personlig deler den Anskuelse med mig, at det maasse vilde være heldigt, om man blev staaende ved den Lovgivning, vi have. Der indslap den høitærede Minister under Forhandlingerne for saa Dage siden en Udtalelse, som er meget betegnende i den Retning. Da jeg nemlig havde fremsat Tanken om, at man maasse burde blive ved, hvad vi nu have, udbrød den høitærede Indenrigsminister: „Da Gud give, man havde villet det;“ men Ministeren udviklede strax derefter, at Omstændighederne nu engang vare af den Bestaffenhed, at man ikke længere kunde blive staaende ved denne Lovgivning, men maatte gaa videre, og den Forespørgsel, som strax efter Dannelsen af det nuværende Ministerium rettedes til Conseilspræsidenten i det andet Thing, fik jo, som bekendt, ogsaa et Svar, der bestemt henpegede paa, at den nuværende Regjering vilde støtte Fortsættelsen af denne Lovgivningsvirksomhed.

Men naar det nu saaledes fra alle Sider, om ikke just enstemmigt saa dog med stor Stemmesfæthed, er anerkjendt, at der skal gaa videre i Lovgivningsvirksomheden paa dette Omraade, saa nytter det jo ikke nu at blive staaende og overveie, om det ikke var rettest, at man undlod at gjøre det. Vi skulle altsaa videre, og Spørgsmaalet bliver da, paa hvilken Maade det skal ske, hvilken Vej man skal gaa ind paa. Den høitærede Indenrigsminister antydede her forleden Dag den Opfattelse, som han troede burde gjøres gjældende i denne Henseende, idet han sagde, at der fra visse Sider viste sig en Modstand imod Selveiendoms Indførelse, som maatte brydes; man maatte fremkomme med nye Love i den Hensigt at bryde den Modstand, som paa visse Steder var tilstede, og det var derved, at den høitærede Minister retfærdiggjorde det Forslag, som han havde fremlagt angaaende Forpagtninger paa 50 Aar. Det Første, som vi altsaa komme til at tænke paa, er disse Love, disse — lad mig kalde dem saaledes i Korthed — Modstandsbrudere. Denne Slags Love har jeg imidlertid omtalt for saa Dage siden; jeg har sagt min Mening om dem, og sluttet med at udtale, at jeg paa det Allerbestemteste vilde mødsætte mig enhver Lov af den Bestaffenhed, som i Fremtiden maatte blive Rigsdagen forelagt, idet jeg anser dem, for at være i og for sig fordærvelige og ikke svarende til det Formaal, som man derved har sat sig. Jeg ser altsaa bort fra dem. Den Betænkning, som blev afgiven af Landstingets Udvalg i forrige Samling, pegede imidlertid hen til en anden Vej, nemlig til Salgsplaner for de enkelte Godser, men Tanken er kun fremsat; noget Nøiere til Forstaelsen deraf er der ikke givet. Jeg maa imidlertid sige, at det jo er klart, at Salgsplaner kunne affattes paa en saadan Maade, at der slet ikke opnaas Noget derved, thi naar Prisen sættes saaledes, at Ingen vil kjøbe, saa er Salgsplanen et ørkesløst Stykke Papir. Spørgsmaalet vil altsaa blive, hvorledes man skal drage Omsorg for, at Salgsplanerne komme til at svare til deres Hensigt, og dernæst, hvem der skal bedømme, om de svare til deres Hensigt,